

PÁSZTÓ

Településfejlesztési koncepció

Völgyzugoly Műhely Kft.

PÁSZTÓ

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

Jóváhagyásra előkészített anyag

Megbízó
Pásztó Település Önkormányzata
Dömsödi Gábor polgármester
3060 Pásztó, Kölcsey F. u. 35.
Tel.: 06-32/460-155

Tervező
Völgyzugoly Műhely Kft.
2083 Solymár, Bimbó u. 20.
Tel.: 1-439-0491, 20-913-8575, 70-944-3015
www.vzm.hu
e-mail: vzm@vzm.hu

2018. június
VZM 1332/17

TARTALOMJEGYZÉK

I. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓRÓL ÁLTALÁNOSÁGBAN	3
1. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ SZEREPE	3
2. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ FELÉPÍTÉSE	3
2.1. VERTIKÁLIS SZEMLÉLET	3
2.2. HORIZONTÁLIS SZEMLÉLET	3
3. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ELVEK	4
3.1. A FEJLESZTÉS IDŐSÍKJAI	4
3.2. A FEJLESZTÉS SZEMPONTJAI	5
3.2.1. HELYI ERŐFORRÁSOKRA TÁMASZKODÓ FEJLESZTÉSEK.....	5
II. PÁSZTÓ JÖVŐKÉPE	6
1. PÁSZTÓ HOSSZÚTÁVÚ JÖVŐKÉPE	6
2. PÁSZTÓ JÖVŐKÉPE A TÉRSÉGI SZEREPÉRE VONATKOZÓAN	8
III. PÁSZTÓ FEJLESZTÉSI CÉLRENDSZERE	10
1. ÁTFOGÓ ÉS TEMATIKUS CÉLOK	10
2. HORIZONTÁLIS CÉLOK	11
3. CÉLRENDSZER ELEMEI	12
IV. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI	22

I. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓRÓL ÁLTALÁNOSÁGBAN

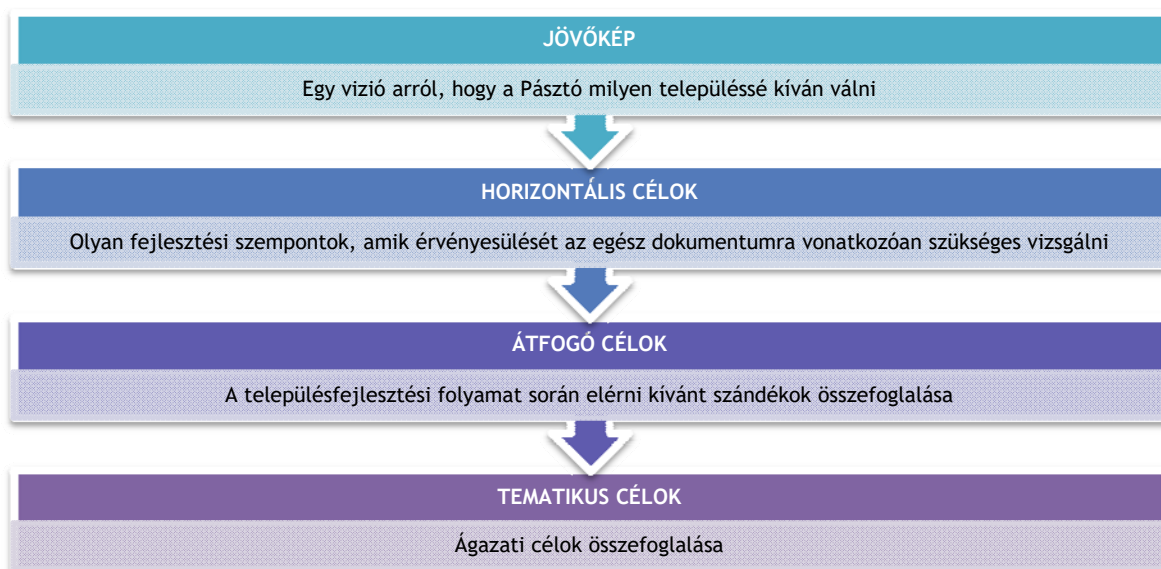
1. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ SZEREPE

A településfejlesztési koncepció a helyi önkormányzat településpolitikai elképzeléseinek, célkitűzéseinek olyan összefoglaló dokumentuma, amely a település természeti, társadalmi, gazdasági, műszaki és környezeti adottságait figyelembe véve meghatározza a helyi önkormányzat településrendezési cselekvési programját. A településfejlesztési koncepció általában 15-20 évre tekintő, a település fejlődési irányait meghatározó tervdokumentum, önkormányzati állásfoglalás.

2. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ FELÉPÍTÉSE

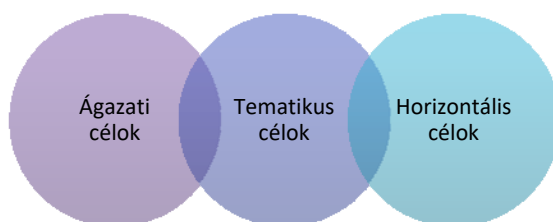
2.1. VERTIKÁLIS SZEMLÉLET

A dokumentum megalkotása során felülről lefelé történik a tervezett fejlesztések meghatározása. Ez a logika arra épít, hogy az egyes fejlesztési lépések egymásból indulnak ki, egymásra építenek. Elsőként a település jövőképét szükséges meghatározni, ezután lehetséges a mindent átfogó horizontális célok megfogalmazása, majd ezt követően következik a településfejlesztés hosszú távú és tematikus céljainak meghatározása.

2.2. HORIZONTÁLIS SZEMLÉLET

A településfejlesztési célok meghatározása során figyelemmel kell lenni arra is, hogy ezeknek mi az egymáshoz fűződő kapcsolata. Az egyes fejlesztési céloknak nem csak külön-külön kell érvényesnek lenniük, hanem fontos figyelembe venni, hogyan hatnak egymásra. Az ágazati, tematikus, horizontális célok szinergiáira épített fejlesztések mindig sokkal hatékonyabbak, mint ha a fejlesztési elemek csak külön-külön érvényesülnek.

3. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ELVEK

3.1. A FEJLESZTÉS IDŐSÍKJAI

A település jövőképeének meghatározása során arra kell törekedni, hogy az koherensen illeszkedjen a település eddigi fejlődési pályájához. Fontos, hogy olyan jövőkép kerüljön megfogalmazásra, ami épít a múlt értékeire, és egyúttal reagál a jelen kihívásaira.

Múlt értékei: A jövőbeni fejlesztések tervezése során szükséges, hogy legyenek olyan támpontok, amik segítik, hogy a fejlesztések biztos alapokon nyugodjanak. Ebben nagy segítséget nyújt, ha egy település visszatekint múltjára. Nem lehet olyan fejlesztéseket végrehajtani, amelyek nem veszik figyelembe a múlt értékeit és a hagyományokat. Pásztó szerencsés helyzetben van, mivel a helyi identitás mélyen gyökeredzik a helyi lakosságban. Pásztó büszke múltjára, azokra az emberekre, akik a múltban is felelősséggel viseltettek a település fejlődése iránt. A pásztói embereket mindig is a tenni akarás és a kitartás vezette. Ezek mind olyan értékek, amikre lehet és kell is alapozni egy település jövőképeének kialakításakor.

A jelen kihívásai: Az Önkormányzat felelősége, hogy szembenézve a település problémáival, olyan cselekvési stratégiát dolgozzon ki, ami bátor és innovatív, de ugyanakkor alkalmazkodik a település lehetőségeihez. Pásztó jelen pillanatban nem használja ki megfelelően adottságait, ezért kisebb mértékben tudja befolyásolni a haladási irányát, mint ami hatékonyabb erőforrás felhasználás mellett lehetséges lenne. Céltudatos és fókuszált településfejlesztési munkára van szükség, ami hosszútávon kijelöli a település fejlődési irányát. Olyan cselekvési stratégiára van szükség, ami azt a hitet és erőt sugározza, hogy a fejlesztési munkába befektetett energia megtérül. Ehhez a munkához mozgósítani szükséges azokat a helyi szereplőket (lakosság, vállalkozók, civilek), akik aktív szerepet kívánnak vállalni Pásztó jövőjének alakításában.

A jövő lehetőségei: A város újrapozicionálása szükséges. A település rengeteg kedvező adottsággal, erőforrással rendelkezik, amelyek szükségesek a fejlődéséhez. Az egyik legfontosabb kihívás, hogy a település, a helyi élet szereplői higgyenek abban, hogy közös összefogással és sok befektetett munkával komoly fejlődés érhető el. Pásztónak olyan településsé kell válnia, ami elsősorban saját erejére támaszkodik, így csökkentve kitettségét a külső körülményeknek.

3.2. A FEJLESZTÉS SZEMPONTJAI

3.2.1. HELYI ERŐFORRÁSOKRA TÁMASZKODÓ FEJLESZTÉSEK

**Gazdasági
értelmezés:**

A helyi erőforrásokra alapozott gazdaságfejlesztés célja, hogy kiépítse és fenntartsa egy település gazdasági kapacitását annak érdekében, hogy biztosítsa a település gazdasági jövőjét és a népesség megfelelő életszínvonalát. Mindez jelenti: a település adottságainak megfelelő, innovatív gazdasági beruházások támogatását; a helyben megtalálható, versenyképes szakismeretekre alapozott beruházások iránti elköteleződést; a helyi kisipar segítségét; az idegenforgalom területén a helyi adottságok fokozott kihasználását és fejlesztését.

A helyi gazdasági erőforrások sajátossága, hogy könnyen lehet építeni szinergiájukra és gyorsan dinamizálhatók.

**Társadalmi
értelmezés:**

A helyi erőforrásokra alapozott fejlesztések azért lehetnek hatékonyak, mert a helyi közösség szereplőinek aktivitására/aktiválására épülnek. Annak a településnek a lakói, akik látják, hogy a fejlesztésekbe nekik is van beleszólásuk, ráhatásuk könnyebben mozgósítják saját erőforrásaikat és az elért eredményeket is jobban magukénak érzik. Ez a folyamat végső soron a fejlesztések iránti elköteleződést és egy önbizalommal teli légkört von maga után, ami további erőforrásokat tud mozgósítani.

**Fenntarthatósági
értelmezés:**

A helyi erőforrások mozgósítására épülő és a helyi szereplők együttműködéséből származó fejlesztések érdekeltté teszik a település lakosságát az eredmények fenntarthatóságának biztosításában. A fejlesztések eredményei nem kioltják, hanem segítik egymást, így járulva hozzá a helyi erőforrások újratermelődéséhez és egy kiszámítható fejlődési trend eléréséhez.

II. PÁSZTÓ JÖVŐKÉPE

1. PÁSZTÓ HOSSZÚTÁVÚ JÖVŐKÉPE

A jövőkép a település fejlődési pályájára vonatkozó víziót hivatott megjeleníteni. A jövőkép részben eredmény szemléletű, azt mutatja be, hogy milyen eredmények elérését tartja kívánatosnak az Önkormányzat. Másrészt pozitív üzenetet fogalmaz meg a helyi lakosok és más külső szereplők felé. Az üzenet arról szól, hogy a településnek pontos képe van arról, hova szeretne eljutni, és ezt milyen elvek mentén képzei el. Természetesen jövőképet akkor van értelme megfogalmazni, ha az Önkormányzatnak arról is van elképzelése, hogy milyen úton lehet elérni azt. A Településfejlesztési Konceptióban foglaltak fontos eleme ennek az útnak. Az Önkormányzat abban hisz, hogy a település akkor tud sikeressé válni, ha a fejlesztések nem ad-hoc ötletek alapján valósulnak meg, hanem átgondolt fejlesztési koncepció adja az alapját a fejlesztéseknek.

Támogató és értékteremtő Pásztó

- **Legyen Pásztó az a település ahol a helyi lakosság úgy érezheti, hogy megbecsülik őket**

Az önkormányzati fejlesztések fókuszában a helyi lakosságnak kell állnia. A fejlesztések akkor sikeresek, ha azok érdemi és konkrét változásokat eredményeznek, illetve javul a városban élők általános közérzete is. A helyi humán erőforrás fejlesztését célzó intézkedések, amennyiben jól kerülnek megtervezésre, az egyik legjobban megtérülő befektetésnek számítanak. A humán erőforrás terén kettős felelősége van az Önkormányzatnak: támogatás és helyzetbe hozás.

A humánszolgáltatások az egyik legfontosabb kapcsolódási felület az Önkormányzat és a helyi lakosság között. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások alapvetően tudják meghatározni a lakosok közérzetét. Az az Önkormányzat, amely komolyan gondolja, hogy megbecsüli a helyi lakosságot, nem engedi ezeken a területeken a forráskivonást. Gondoskodó attitűdre van szükség, ahol a szolgáltatások szélesítésére illetve a szolgáltatások színvonalának emelésére van szükség.

Az oktatás területén a jelenlegi helyzetben korlátozott a helyi önkormányzatok mozgástere a központosított igazgatás miatt. Egy felelős Önkormányzat azonban nem teheti meg, hogy teljesen kivonul az oktatás területéről. Szükség van a kapcsolattartásra a pásztói oktatási intézményekkel, a tőlük érkező igények, felvetések meghallgatására. Az Önkormányzatnak a rendelkezésre álló eszközökkel támogatni kell az oktatási intézményekben zajló szakmai munkát.

Az Önkormányzat fontos feladatának tekinti a közösségi erőforrások becsatornázását a település életébe. Ez részben jelenti az aktivizálható helyi közösség helyzetbe hozását, az önkormányzati fejlesztésekben való részvételre ösztönzést, de ugyanilyen fontos a közösségi kezdeményezések támogatása is. A közösség alapú fejlesztések színesítik, gazdagítják a város életét.

Prosperáló és sikerorientált Pásztó

- **Legyen Pásztó az a város, ami biztonságot és megélhetést biztosít a helyiek számára**

Pásztónak egy komplex hátrányokkal rendelkező, nehéz gazdasági környezetben kell helytállnia. A helyzet nehézségét leginkább a jelentős népességvándorlás mutatja. Olyan jövőkép kialakítására van szükség, ahol a település sikere és a helyiek biztos megélhetése összekapcsolódik. A népességvándorlás legjobb ellenszere a sikeres Pásztó, amihez elengedhetetlenek a biztos munkahelyek és a sikeres vállalkozások.

Az Önkormányzat gazdaságfejlesztési programjának fókuszában a növekvő számú munkahely biztosítása áll. Ennek mentén meg kell találni azt a formát, hogyan lehet támogatni a sok foglalkoztató nagyvállalkozásokat, de segíteni kell az egyyszemélyes vállalkozásokat is. Az Önkormányzat bátor és kiszámítható gazdaságpolitikát kíván alkalmazni.

Élettel teli és zöld Pásztó

- **Legyen Pásztó az a város, amire igazi otthonként tudnak tekinteni a helyiek!**

Pásztó egy kellemes hangulatú, nyugodt kisváros, számos építészeti emlékekkel. Az önkormányzat fontosnak tartja, hogy a település alapvető karaktere ne változzon, hiszen ez adja a település és a helyi lakosok közötti erős kötődés alapját. Pásztó nem csak lakóhelyként, hanem igazi otthonként kívánja magát meghatározni.

Pásztónak olyan településnek kell maradnia, ahol a helyi lakosok biztonságban érzik magukat, ahol pihentető környezetben tudják a hétköznapi fáradalmait kipihenni. Mindehhez elengedhetetlen az épített és természeti lakókörnyezet megújítása, védelme, fenntartása. Pásztónak olyan településsé kell válnia, ahol a helyi lakosok számára biztosított a feltöltődés lehetősége. Ennek területei különösen a sport, a kultúra és a közösségi élet.

Fontos cél, hogy a lakosok ne legyenek rákényszerítve, hogy más települések szolgáltatásait használják, hanem a lehetőségekhez képest minél több dolgot lakóhelyükön is el tudjanak intézni. Ez jelent közigazgatási, közszolgáltatási, kereskedelmi, közösségi funkcióbővítést.

Felelős és fenntartható Pásztó

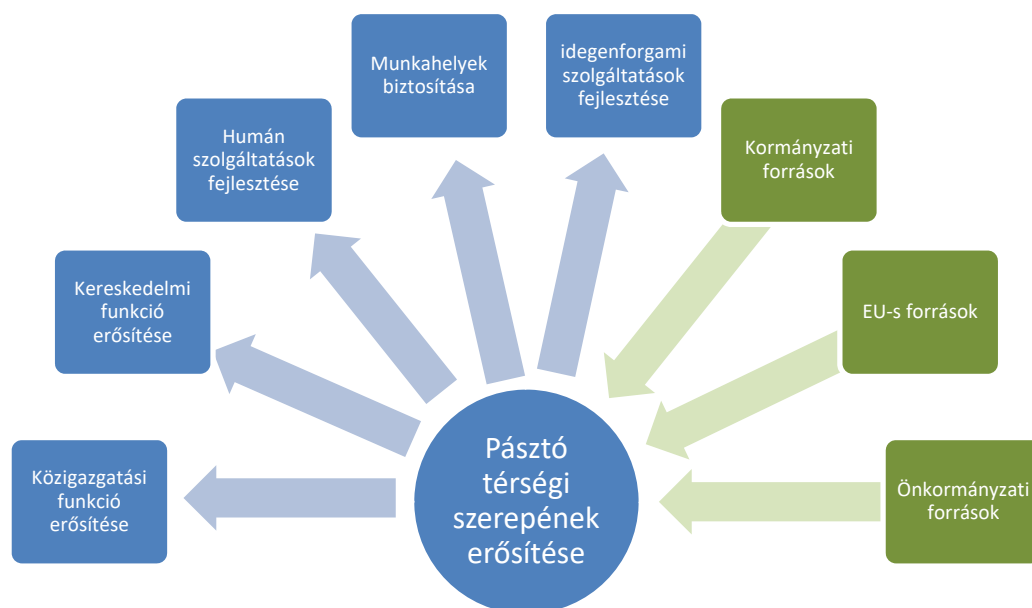
- Legyen Pásztó az a város, ami a jelenben sem feledkezik el a jövőjéről

Az Önkormányzat azt vallja, hogy azok az igazán jó befektetések, fejlesztések, amelyek figyelembe veszik a döntések közvetett és hosszú távú hatásait. Ennek az elvnek már az önkormányzati döntéshozatal során meg kell jelennie. A felelős fejlesztéspolitika azt jelenti, hogy azok az intézkedések tudnak megvalósulni, amik összhangba hozhatóak a város költségvetési lehetőségeivel, figyelembe veszik a helyi társadalmi, a környezeti és gazdasági adottságokat és a valós társadalmi, gazdasági igényekre adnak választ.

A felelősség kérdésének másik nagy területe a környezetvédelem, hiszen az ezen a területen hozott döntések jelentősen túlmutatnak a jelen problémáin. Az élhető kisvárosi természeti környezet megóvása, a levegőtisztaság, a felszín alatti és felszíni vizek védelme, a veszélyes és a kommunális hulladékkezelés, a megújuló energiák használata mind része kell, hogy legyen a fenntartható és felelős önkormányzati gondolkodásnak.

2. PÁSZTÓ JÖVŐKÉPE A TÉRSÉGI SZEREPÉRE VONATKOZÓAN

Nógrád megye Magyarországi viszonylatban is az alacsony gazdasági teljesítményű megyék közé tartozik, ahol erősen jelen van a depriváció és az elvándorlás. A Pásztói Járás 26 településből áll és jellemzően aprófalvak tartoznak hozzá. A társadalmi és gazdasági nehézségek Pásztó számára komoly kihívást, de egyúttal komoly lehetőséget is jelentenek.

A település elhelyezkedése, mérete, a Pásztón megtalálható városi funkciók mind olyan adottságok, amelyek kellő alapot adnak Pásztó térségi pozíciójának erősítéséhez. A város a környező települések számára jól megközelíthető, a 21-es út fejlesztése, pedig jelentősen javítja a település összeköttetését a távolabbi nagyvárosokkal, illetve Budapesttel. A 10.000 fős lakosság jelenti a humán tőke koncentrációját, de egyúttal azt a városi méretet is, ahol már alacsonyabb költségű befektetések is látványosak és eredmények tudnak lenni, amennyiben azok jól kerülnek megtervezésre. Pásztó méretéhez viszonyítva már ma is túlteljesít az általa fenntartott intézményhálózat vonatkozásában.

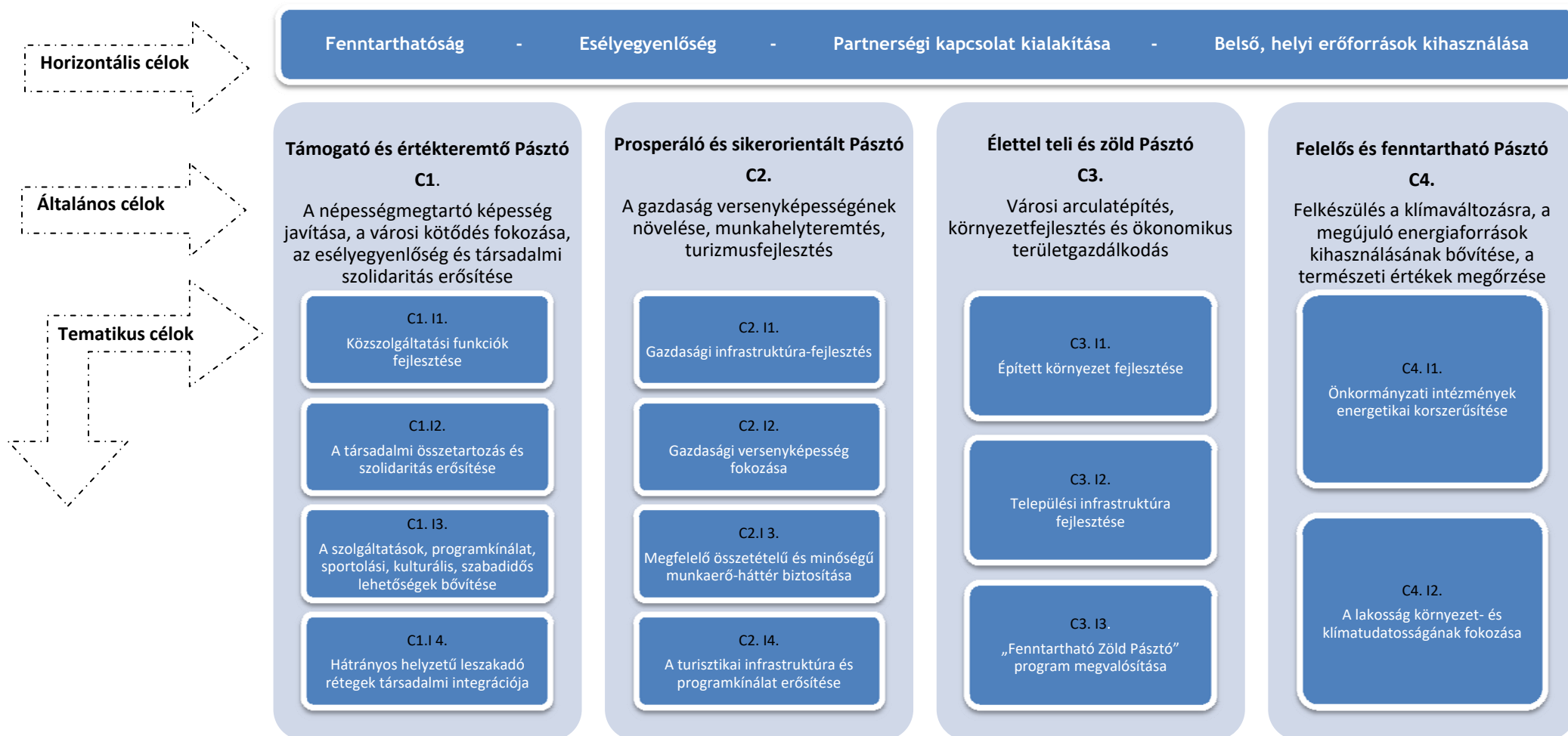
Pásztó számára fontos fejlesztési cél a város térség szervező szerepének erősítése. A térség lakossága számára fontos, hogy közelükben legyen egy olyan település, ahol színvonalas és gazdag szolgáltatás kínálatot találnak. A helyi kereskedők, vendéglátók is érdekeltek a térségi gondolkodásban, mivel a fejlődésük egyik legfontosabb feltétele, hogy szélesíteni tudják a vásárlói kört. A település méretéhez és teljesítőképességéhez képest meglehetősen gazdag humán szolgáltatási funkcióval rendelkezik. Az oktatás, egészségügy, kultúra területén is térségközponti szerepet tölt be Pásztó.

A Pásztói Járás, a 290/2014. (XI.26.) Kormány rendelete alapján fejlesztendő járási besorolással rendelkezik, ami azt jelenti, hogy számíthat a központi kormányzattól felzárkóztatást segítő támogatásokra. Ezek a támogatások természetesen csak abban az esetben segítik a várost és térségét, ha jól előkészített és megfelelően célzott projektekkel rendelkezik a település.

Pásztót tudatos városfejlesztéssel a megye egyik meghatározó kisvárosává kell fejleszteni.

III. PÁSZTÓ FEJLESZTÉSI CÉLRENDSZERE

1. ÁTFOGÓ ÉS TEMATIKUS CÉLOK

2. HORIZONTÁLIS CÉLOK

Pásztó négy olyan fejlesztési szempontot emel ki, amelyek általánosan meghatározzák a hosszútávú fejlesztési elképzeléseket. Ezen horizontális fejlesztési célok érvényesítése nem csupán önmagukban fontos, hanem a koncepció szemléleti keretét is meghatározzák.

Fenntarthatóság:

- A településfejlesztés során kiemelkedő feladat a fenntarthatóság alapelvének figyelembe vétele. A fenntartható településfejlesztés feltételezi a társadalmi, gazdasági és környezeti fenntarthatósági szempontok érvényesítését, illetve ezek összhangját. A fenntarthatósági stratégia kidolgozása során a jelen szükségleteit kell alapul venni, de annak figyelembe vételével, hogy a jövő generációjának lehetőségei ne szűküljenek be egyik dimenzió terén sem. A fenntartható fejlődés, mint általános stratégiai cél, kell hogy megjelenjen a településfejlesztési dokumentumokban, s a cselekvési programokban. Az Önkormányzat azt gondolja, hogy a fejlesztések során a fenntarthatóság érvényesítése már rövid távon is pozitív változásokat indíthat el, hosszútávon pedig komoly társadalmi, környezeti, gazdasági előnyökkel járhat.

Esélyegyenlőség:

- A fejlesztések során minden esetben szükséges vizsgálni, hogy az esélyegyenlőség elve teljesüljön. Alapelv, hogy a tervezett fejlesztések semmilyen társadalmi csoport számára ne járjanak hátrányos következménnyel. Ennek érdekében szükséges előre feltérképezni, hogy a fejlesztések önmagukban, illetve azok összejárása milyen következményekkel járhat esélyegyenlőségi szempontból. Cél az is, hogy a jelenleg hátrányos helyzetűnek számító személyek, csoportok körülményei javuljanak, életlehetőségeik bővüljenek. Az esélyegyenlőség biztosítása nem állhat meg a tervezési szakaszban, fontos a nyomkövetés rendszerének kialakítása, ami a fejlesztések megvalósítása során is folyamatosan monitoringozni tudja az esélyegyenlőség teljesülését.

Partnerségi kapcsolat kialakítása:

- A településfejlesztési dokumentumokban leírt tartalmak, fejlesztési elképzelések akkor tudnak igazán működni, ha léteznek azok a kommunikációs csatornák, amelyeken keresztül kapcsolat teremthető a fejlesztések szereplői között. A partneri kapcsolatok a következő következő esetében különösen fontosak: az Önkormányzat és a lakosság között, az Önkormányzat és a helyi munkaadók között, illetve az Önkormányzat és a civil szervezetek között.

Belső, helyi erőforrások kihasználása:

- A településfejlesztés során kiemelt szempont, hogy a településfejlesztési célok mindegyike elsősorban a belső erőforrásokra alapozva kerüljön meghatározásra és megvalósításra. A fejlesztéseknek elsősorban a helyben meglévő adottságok kihasználásán, azok szerepének erősítésén kell alapulnia. A helyi adottságokra és erőforrásokra alapozva Pásztó fejlődése olyan irányt vehet, amely a környező településekkel szemben bizonyos szempontokból egyedi, előnyös helyzetbe hozza a várost. A meglévő helyi adottságok megfelelő kihasználásával a település fejlődése működőképes és megalapozott irányt vehet, mely az esetleges külső erőforrások igénybevételével fokozott hatásokkal képes megvalósulni.

3. CÉLRENDSZER ELEMEI

C1. Támogató és értékteremtő Pásztó

Egy település legfontosabb erőforrásának a rendelkezésre álló humántőke tekinthető. Ennek megfelelően az Önkormányzat kulcsfontosságú területnek tartja az oktatás, egészségügy, szociális területek fejlesztését, illetve a helyi közösségi élet erősítését. A cél, hogy olyan módon történjen meg a település humánerőforrásának az erősítése, hogy a jövőbeli fejlesztéseknek ne csak hatékony használóiként, hanem a fejlesztések generálójaként is megjelenjenek.

Célok kiemelten:

- Az intézményhálózat minőségi javítása, az oktatási, az egészségügyi és a szociális ellátó hálózat hatékonyságának növelése
- A kulturális élet élénkítése
- A sportolási és rekreációs lehetőségek bővítése
- A hátrányos helyzetű, leszakadó, szegregálódó rétegek társadalmi integrációja

C1.P1. Közellátási funkciók fejlesztése

- **Közüoktatás:**

A Pásztón működő közoktatási intézményekben magas színvonalú pedagógiai munka zajlik. Az Önkormányzat célja az oktatási, nevelési munka színvonalának megtartása, illetve további javítása. A helyi közoktatási intézmények fenntartója a Klebersberg Intézményfenntartó Központ, azonban a település érdeke, hogy az Önkormányzat a továbbiakban is támogassa az iskolákat és rajtuk keresztül az ott tanulókat. A működési támogatáson túl, az iskolákban folyó szakmai munka támogatása is fontos feladatként jelenik meg az Önkormányzatnál. Hogy a szakmai munka támogatása, minél célzottabb legyen, folyamatos kommunikációra van szükség az Önkormányzat és az oktatási intézmények dolgozói között.

- **Egészségügy és Szociális terület**

A Margit kórház révén az egészségügyi szakellátás területén jó helyzetben van Pásztó. A kórháznak nagy szerepe van abban, hogy Pásztó térségi központként éljen a környező településeken élők fejében, ezért az Önkormányzat is kiemelten foglalkozik a kórházat érintő kérdésekkel.

Az egészségügyi alapellátás egész Nógrád megyében neuralgikus, mivel nehéz a praxisokat feltölteni háziorvosokkal. Pásztón eddig nem jelentett megoldhatatlan nehézséget a háziorvosi szolgáltatás ellátottsága, de mivel ez a terület közvetlenül érinti a lakosság jólétét, az Önkormányzat igyekszik felkészülni minden várható kihívásra. Az egészségügyi ellátás minőségének fenntartásához elengedhetetlen az ellátást biztosító szakemberek helyben tartása. Első lépésként szükséges megismerni, hogy a jelenleg ellátást biztosító szakembereknek milyen igényei vannak, középtávon milyen üresedés várható, és hogyan biztosítható a helyben elérhető egészségügyi ellátások folyamatos fenntartása.

Az Önkormányzatnak feladata van az egészségtudatos szemlélet terjesztésében. Ennek érdekében támogatja azokat az eseményeket (iskolai prevenció, egészségnap), amelyek az egészséges életmóddal foglalkoznak.

A település szociális intézményeiben magas színvonalú szakmai tevékenység folyik. Mindezek mellett is szükséges a szociális ellátórendszer személyi és tárgyi feltételeinek javítása, illetve infrastrukturális fejlesztése. A fejlesztések során figyelembe kell venni a településen élő hátrányos helyzetű lakosok lehetőségeit, szükségleteit és ennek megfelelően szükséges átgondolni a kapacitások növelését.

Az idős lakókról történő gondoskodás kiemelt szerepet kap az önkormányzati elképzelések szerint. Az Önkormányzat elkötelezett annak irányában, hogy az idős emberek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése javuljon. Az egészségügyi fejlesztések hatékonysága érdekében az Önkormányzat törekszik a témával foglalkozó civil szervezetekkel együttműködni.

C1.P2. A társadalmi összetartozás és szolidaritás erősítése

Pásztó akkor lehet igazán jól működő város, ha lakossága minél inkább részt tud venni a település életében. A civil aktivitás, a helyben élők tevékeny részvétele a város életében olyan hajtóerő, mely a fejlődés kulcsfontosságú eleme, így a különböző társadalmi csoportok aktivitásának felélesztése és erősítése kiemelt célként fogalmazódik meg.

Az Önkormányzat célja, hogy erősítse azt a pásztói identitást, ami összekapcsolja a helyi közösség szereplőit és egyben a település kollektív emlékezetének is fontos eleme. Az önkormányzat lehetőségeihez mérten támogatni kívánja a közösségfejlesztést és a szabadidő hasznos eltöltését szolgáló programokat, illetve azokat a helyi, aktív közösségeket, akik erőforrásokat fordítanak közösségi programok szervezésére.

C1. P3. A szolgáltatások, programkínálat, sportolási, kulturális, szabadidős lehetőségek bővítése

A lakosság életminőségének fontos meghatározója, hogy a lakosoknak milyen lehetőségük van szabadidejük tartalmas eltöltésére. Ez magában foglalja a művelődés, sport-rekreáció területeket. Pásztó életében ezek a területek jelenleg is fontos szerepet töltenek be, de szükséges a jelenleg is szolgáltatást nyújtó szervezetek, közösségek támogatása, illetve a szabadidős kínálat további bővítése.

Az önkormányzat a rendelkezésre álló eszközeivel szeretné elérni, hogy a mozgás, a sport váljon a helyi lakosság szabadidő eltöltésének szerves részévé. Ennek vannak infrastrukturális, finanszírozási és szemléletbeli feltételei. A mozgásban gazdag, egészséges életmód elterjesztésével minden korcsoportot meg lehet szólítani, de különösen fontos a fiatalok és az idősök igényeinek kielégítése. Ez érinti az iskolai sportfejlesztési feladatokat, a sportegyesületi támogatásokat, közterületi sportlehetőségek bővítését.

Kulturális téren a település kifejezetten jó alapokkal rendelkezik. A város életében fontos szerepet tölt be a Teleki László Városi Könyvtár és Művelődési Központ, ami helyet ad a város kulturális életének és egyúttal szervezi is azt. A Pásztói Múzeum, valamennyi helyszínével együtt nem csak helyi jelentőséggel bír, hanem az Önkormányzat szándéka szerint a település vonzerejének növelésében is fontos szerepet fog kapni a jövőben. Ennek a szemléletnek a keretében fontosnak tartja az Önkormányzat a város rendezvény kínálatának szélesítését, színesítését.

C1.P4. Hátrányos helyzetű leszakadó rétegek társadalmi integrációja

A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése és ezen belül a területi vagy más típusú szegregáció feloldása, Pásztó számára a fenntartható városfejlődés egyik záloga. A szociális ellátórendszer fejlesztése mellett szükséges olyan programok tervezése és megvalósítása, amelyek célzottan képesek a hátrányos szociális helyzetű célcsoportokat segíteni. Olyan komplex programok kidolgozására van szükség, amelyek a helyi keretek között, hosszú távú megoldásokat tudnak hozni.

C1. Tervezett kiemelt fejlesztések

Tanuszoda és sportcsarnok építés

1

- Helyszín:** Városmegye városrész, általános iskola területén
- Tervezett időpont:** 2020.
- Fejlesztés rövid ismertetése:** Az iskolatömbben sportcsarnok és tanuszoda létesítése a diákok – és tanítási időn kívül – a lakosság részére.

Volt szakrendelő átalakítása önkormányzati bérlakásokká

2

- Helyszín:** Városmegye városrész, régi szakrendelő épülete
- Tervezett időpont:** 2020.
- Fejlesztés rövid ismertetése:** A volt szakrendelő funkcióváltó felújítása városi célra (pl. ifjúsági garzonház, önkormányzati bérlakások)

A strand funkcióbővítő rehabilitációja

3

- Helyszín:** Külső városrészek, városi strand
- Tervezett időpont:** 2020.
- Fejlesztés rövid ismertetése:** Az épületek, öltözők és medencék felújítása, újak építése, a funkciók és szolgáltatások körének szélesítéséhez a feltételek (épületek, infrastruktúra) megteremtése, a terület parkosítása, a növényállomány gazdagítása, a terület berendezettségének, bútorozottságának fejlesztése, pihenő és játszó helyek kialakítása, a strand környéki közterületek rendezése, parkosítása, autóparkoló kialakítása, a szükséges bővítési terület megszerzése.

Sporttelep rehabilitációja

4

- Helyszín:** Külső városrész, Hajós Alfréd utcai sporttelep
- Tervezett időpont:** 2019.
- Fejlesztés rövid ismertetése:** A sportpályák felújítása, újak létesítése, a kiszolgáló épületállomány rekonstrukciója, kisméretű lelátó építése, a terület zöldfelületi rehabilitációja, a sportterület körüli közterületek rendezése, parkoló kialakítása.

Óvodaépületek felújítása

5

- Helyszín:** Külső városrész, Cserhát lakónegyedi óvoda és Madách úti óvoda
- Tervezett időpont:** 2020.
- Fejlesztés rövid ismertetése:** A gyermekintézmények korszerűsítése, színvonalának emelése, ezáltal a közösségi szolgáltatások és a környezet javítása, közvetve a népességmegtartó erő növelése. Az önkormányzati épületek energiaigénye csökken, az üzemeltetés gazdaságosabbá válik, mérséklődnek a fenntartási költségek, csökken a széndioxid kibocsátás.

Művelődési Házak korszerűsítése

6

- Helyszín:** Hasznos és Mátrakeresztes
- Tervezett időpont:** 2019.
- Fejlesztés rövid ismertetése:** Az épületek energiahatékonyságának növelése.

C2. Prosperáló és sikerorientált Pásztó

Pásztó jövőbeli tervei akkor biztosítottak, ha a város gazdasági teljesítőképessége növekedni tud. Ennek megfelelően Pásztó egyik legjelentősebb feladata a város gazdasági erejének növelése. Ez a működő vállalkozások tervezett fejlesztéseinek támogatásával, az önkormányzat fejlesztési projektjeinek megvalósításával, a város tőkebefogadó és tőkeképző képességének erősítésével valósítható meg.

Célok kiemelten:

- *A munkahelyek számának és minőségi választékának növelése*
- *A nagyszámú munkahelyet teremtő vállalkozások Pásztóra betelepedésének ösztönzése mind a magasan kvalifikáltak, mind az alacsonyan képzettek számára új munkahelyek létesítése érdekében*
- *Az egyéni-, kis- és középvállalkozások támogatása, kezdő vállalkozások és önfoglalkoztatók segítése*
- *A változó munkaerő-igényhez alkalmazkodó képzések erősítése*
- *A turisztikai infrastruktúra és programkínálat bővítése*

C2. P1. Gazdasági infrastruktúra-fejlesztés

Ipari üzemek betelepítése elsősorban a helyi, térségi munkalehetőségek megteremtése, a terület népességmegtartó erejének és a gazdaság jövedelemtermelő képességének növelése miatt lenne fontos feladat. A gazdaságfejlesztési céllal létrehozott ipari parkok, a tőkevonzás és befektetés ösztönzés fontos eszközét jelentik, mivel a befektetők számára rendezett tulajdoni viszonyokat és kiépített infrastruktúrát kínálnak. Önmagukban azonban az ipari parkok nem csodafegyverek, de a befektetők vonzásában fontos tényezőt jelentenek. Budapest és az M3 autópálya közelsége, valamint a 21-es főközlekedési út fejlesztése, csomópontjainak befejezése után növekedhet a város iránti befektetői érdeklődés. A pásztói kistérség nem rendelkezik ipari parkkal. A barna-, és a kisebb zöldmezős beruházás adottságai - ha nem is magas fokon - rendelkezésre állnak. A város északi, déli és nyugati részén (21-es főút) van kijelölt ipari terület.

Pásztón az északi ipari területen az EGLO Magyarország Kft. több ütemben hajtott végre jelentősebb logisztikát és termelést érintő fejlesztéseket. Tevékenységük stabil, termelői, foglalkoztatási kapacitásuk az elmúlt években folyamatosan növekszik. További, nagymértékű fejlesztést terveznek.

Pásztó és térsége jogosult szabad vállalkozói zóna kialakítására. E terület a Budapesthez legközelebb eső szabad vállalkozási zóna, mely a befektetők számára társasági adókedvezményt, szociális hozzájárulási adókedvezményt és csökkentett szakképzési hozzájárulás lehetőségét biztosítja.

C2. P2. gazdasági versenyképesség fokozása

• Partnerség

Ahhoz, hogy a település a mostani fejlődési pályán tudjon maradni elengedhetetlen, hogy az Önkormányzat folyamatos partneri kapcsolatban legyen a helyi gazdasági élet szereplőivel. Az Önkormányzat a gazdasági partnerségi kapcsolatok kialakításában kezdeményezőként és katalizátorként is szerepet kíván vállalni. Fontos, hogy a gazdasági szereplők felé artikulálva legyenek az Önkormányzat településfejlesztési céljai és az Önkormányzat és a gazdasági szereplők között állandó legyen a kommunikáció. Az Önkormányzatnak céljai között szerepel olyan állandó vállalkozói fórumok tartása, ahol lehetőség van az együttgondolkodásra.

- **Adópolitika**

A gazdaságélénkítési cél elérését, az Önkormányzat leginkább a helyi adópolitika alakításával tudja elérni. Fontos alapelv, hogy kiszámítható legyen a város adópolitikája, hogy ezzel tervezhető üzleti hátteret biztosítson a helyi és betelepülni szándékozó vállalkozások számára. A meglévő helyi adók emelése és új típusú helyi adók bevezetése a lakosság és a vállalkozók teherbíró képességének figyelembe vételével képzelhető el. Szükséges hatékonyabbá tenni a helyi adóból keletkező kintlévőségek behajtását.

C2. P3. Megfelelő összetételű és minőségű munkaerő-háttér biztosítása

Az Önkormányzat számára fontos, hogy a helyi fiatalok munkalehetőségei minél kedvezőbbek legyenek. Ehhez a célhoz járul hozzá a helyi felnőttképzések támogatása. Ennek része lehet a középfokú végzettség pótlólagos megszerzése, versenyképes OKJ-s szakképzéshez való hozzájutás biztosítása. Az Önkormányzat bővíteni kívánja a helyben elérhető, kompetenciákat növelő képzési lehetőségeket, főként nyelvi és informatikai képzéseken keresztül. A felnőttképzési programokon keresztül növelni lehet a fiatalok helyben maradási lehetőségeit.

C2. P4. A turisztikai infrastruktúra és programkínálat erősítése

Jelenleg Pásztó nem rendelkezik komoly idegenforgalmi bevétellel, pedig vannak ezen a területen tartalékai. A helyi adottságok hatékonyabb kihasználása szükséges.

- **Eseményturizmus**

Pásztó térség-szervező szerepkörének része kell, hogy legyen az idegenforgalmi jellegű tevékenység is. Ki kell tudni használni, hogy a városba nagyarányban érkeznek környékbeli lakosok, hogy hivatalos ügyeket intézzenek, kereskedelmi szolgáltatásokat vegyenek igénybe, vagy éppen a család gyerekei járnak a város valamelyik oktatási intézményébe. Ezeknek az embereknek Pásztót úgy kell megjeleníteni, mint ahol nyugodtan kapcsolódhatnak, színes és sokféle városi eseményen vehetnek részt. A programkínálat átgondolása és bővítése szükséges, de nem elégséges feltétele a város vonzerejének növeléséhez. Tudni kell a programokat jól kommunikálni, illetve nagyon fontos a település frekvenciált helyszíneinek megújítása.

- **Természetjáró - Üdülő turizmus**

A település nagyon jó természeti adottságokkal rendelkezik. A Mátra és Cserhát közelségét a jelenleginél jobban ki kell tudni használni. Szükség van olyan turisztikai marketingre, ami mutatja, hogy milyen természeti adottságai vannak a településnek, az ideérkező vendégek számára komplex programkínálatot kell kidolgozni, illetve növelni szükséges a vendéglátóhelyeket.

C2. Tervezett kiemelt fejlesztések

Iparterületek fejlesztése

1

- Helyszín:** Külső városrész
- Tervezett időpont:** 2020.
- Fejlesztés rövid ismertetése:** az É-i iparterület fejlesztése, szennyvízcsatornával (900 m) és vízvezetékekkel (900 m) ellátása, a közlekedési kapcsolatok javítása.; a 21. sz. főközlekedési út Ny-i oldalán tervezett iparterület terület-előkészítő munkái és inkubátorház fejlesztés; D-i iparterület fejlesztése, közművek kivezetése a gazdasági területre.

Mátrakeresztes üdülőfaluvá fejlesztése

2

- Helyszíne:** Mátrakeresztes
- Tervezett időpont:** 2019.
- Fejlesztés rövid ismertetése:** lakófunkció fenntartása mellett üdülőfaluvá fejlesztés; Az erdei iskola felújítása, kapacitásnövelése; Mátrakeresztes Művelődési Ház korszerűsítése.

C3. Élettel teli és zöld Pásztó

A települési környezet azt az épített és természeti teret jelenti, amiben a lakosság a mindennapjait éli. Egyáltalán nem mindegy, hogy ez a lakókörnyezet milyen minőségi állapotban van, milyen kisugárzással rendelkezik. A lakókörnyezet fejlesztése, megújítása hozzájárul a helyi lakosság pozitív érzetéhez. Az Önkormányzat számára fontos szempont a harmonikus, rendezett településképp kialakítása, ami egyaránt vonatkozik az épített és a természeti környezetre.

Célok kiemelten:

- *Az értékes épületek felújításával, és életteli funkciók telepítésével a városi arculat egyediségének növelése*
- *A városkép javítása, a rendezettség fokozása*
- *Zöldfelületek felújítása, a lombtömeg növelése*

C3. P1. Épített környezet fejlesztése

A Településfejlesztési Konceptióval párhuzamosan készül el Pásztó Településképi Arculati Kézikönyve. Ez a dokumentum tartalmazza a jövőre nézve azokat az építészeti ajánlásokat, megoldásokat, előírásokat, amelyek Pásztó településképét hivatottak egységesíteni.

A történeti városrész rehabilitációja az elmúlt években megkezdődött már, de szükséges a folytatása. Ez a munka kettős célt szolgál. Egyrészt a város lakosainak közérzetét is pozitívan befolyásolja a felújított, karbantartott épületek látványa, másrészt a régi épületek felújításával, a városközpont rehabilitációjával Pásztó vonzóvá tehető a turisták számára.

A városközpont forgalom terhelésének csökkentésével lehetőség nyílik a városközpont komplex rehabilitációjára, sétálóutca kialakítására, a belterületi utak burkolatának javítására.

C3. P2. Települési infrastruktúra fejlesztése

A település közműhálózata megfelelő kiépítettségű, de az Önkormányzatnak feladata van abban, hogy fenntarthatóan biztosítani tudja a közműhálózat zavartalan működését. A kommunális és közmű infrastruktúra zavartalan biztosítása minden helyi szereplő számára fontos.

Pásztó közúthálózata és járdaszakaszai kielégítő állapotban vannak. A településnek abban van elmaradása, hogy minden releváns helyen biztosítva legyenek a biztonságos közlekedést lehetővé tevő útfestések, közúti táblák.

Szükséges felülvizsgálni a város frekvenciált helyszínein a parkolóhelyek elhelyezését, számát. Mindenképpen megoldásra vár a kórház, strand, sporttelep, temető és Fő utca környékén a parkolóhelyek rendezése.

Az északi iparterületet megközelítő út nyomvonalára korábbi tervek már rendelkezésre állnak, de a megvalósítás régebb óta húzódik, ezért ezt az elmaradást középtávon mindenképpen rendezni kell.

Szükséges a városi úthálózat átgondolása kerékpáros szempontból is, annak érdekében, hogy kerékpárral mindenhol vagy legfeljebb kis kerülőkkal, de biztonságosan el lehessen jutni.

C3. P3. „Fenntartható Zöld Páztó” program megvalósítása

A település vonzóbbá tételéhez, a lakosság komfortérzetének növeléséhez elengedhetetlen a településeken lévő zöldfelületek mennyiségi, minőségi helyreállítása, növelése és fejlesztése. Ehhez szükséges a zöldfelületek felmérése, zöldfelület-fejlesztési terv készítése, és ezen tervek megvalósítása. A települési zöldfelületek rendezése, azok megújulása, új területek kialakítása, kedvező esztétikai megjelenés biztosítása, fasorok telepítése nagyban hozzájárul a településkép megújításához. A „Zöld” Páztó keretében tervbe van véve a meglévő zöldfelületek rekonstrukciója, növényzetállományának fiatalítása, a zöldterületek városképi hatásának javítása, a közterek, játszóterek felszereltségének, használhatóságának, utcabútorozásának gazdagítása, a rekreációra alkalmas zöldfelületek növelése, a közösségi gazdálkodást elősegítő zöldterületek létrehozása. Új fejlesztésként került figyelembe vételre a létesítendő kerékpárúthoz/sétányhoz kapcsolódó kísérő zöldfelületek, fasorok kialakítása is. A fenntarthatóság érdekében víztakarékos öntözőrendszerek és komposztálók kialakítása, valamint a közbiztonság fokozása érdekében a térfigyelő kamerarendszerrel ellátott helyek számának növelése is szerepel a projektben.

C3. Tervezett kiemelt fejlesztések

A történeti városmag rehabilitációjának déli irányú folytatása

1

- **Helyszín:** Városmag, Hársafa út - Széchenyi u. - Kossuth Lajos u.
- **Tervezett időpont:** 2020.
- **Fejlesztés rövid ismertetése:** a műemléki terület és közvetlen környezete rendezésének befejezése, az öregmalom felújítása, a már rehabilitált épületek aktív bekapcsolása az idegenforgalomba, a múzeum interaktívvá tétele, a területen a turisztikai szolgáltatások, vendéglátás minőségi fejlesztése, a városkép javítása (a monostori öregmalom idegenforgalmi célú felújítása, Csohány emlékház és grafikus műhely kialakítása, Rajeczky ház rekonstrukciója)

A városközpont funkcióbővítő felújítása és a Fő utca arculatjavítása

2

- **Helyszín:** Városmag, Fő utca és környéke
- **Tervezett időpont:** 2022.
- **Fejlesztés rövid ismertetése:** a Fő utcai városkép rendezése, a városképből kirívó homlokzatok beillesztése az utcaképbe, a térfal hiányok pótlása (legalább kertépítési/kertészeti eszközökkel), a városközponti parkoló fásítása, „zöldítése”, árnyékolása. A belvárosban forgalomcsillapított övezet létrehozása, a gyalogos felületek klímavédelme, az utcabútorozás gazdagítása, az üzletutcában a parkolási rend racionalizálása, a pincék feltárása, hasznosítási terveik elkészítése, borturisztikai célú felújításuk/átalakításuk, az üzletudvarok rendezése, esetleg passzázsok kialakítása. A városi könyvtár korszerűsítése, funkcióbővítő felújítása, kulturális és közösségsszervező programkínálatának szélesítése.

A vasútállomás és környékének közterületi rendezése

3

- **Helyszín:** Külváros, vasútállomás
- **Tervezett időpont:** 2019.
- **Fejlesztés rövid ismertetése:** vasútállomás és környékének közterületi rendezése, kulturált buszforduló létesítése, az utas-kiszolgáló rendszerek fejlesztése a MÁV-val és Volánnal együttműködve, a zöldfelületek felújítása, gazdagítása, a növényzet intenzitás növelése, rendezett, fásított autóparkoló kialakítása.

Kerékpárút hálózat továbbfejlesztése

4

- **Helyszín:** Város egésze
- **Tervezett időpont:** folyamatos
- **Fejlesztés rövid ismertetése:** az összvárosi kerékpárút hálózat belvárosi szakaszának megépítése, kerékpártárolók létesítése a közintézményekhez és iskolákhoz, kerékpárút kiépítése Mátrakeresztésig.

C4. Felelős és fenntartható Pásztó

Pásztó célul tűzte ki, a település Klímastratégiájának kidolgozását. A klímaváltozásra felkészülés keretében cél 2020-ra, hogy az önkormányzati intézmények energiaracionalizálása megtörténjen, a lakások 5 %-a ugyancsak energetikai korszerűsítésre kerüljön és megújuló energiát (is) használjon. A közterületeken általánossá váljon a klímatudatos növénytelepítés, az árnyékolás, a mikroklimatikus viszonyok javítása, a víztakarékos öntözési rendszerek kialakítása és a szárazságtűrő növények telepítése.

Célok kiemelten:

- *Klímavizsgálatok, elemzések, klímastratégia összeállítása*
- *A közintézmények megújuló energiahasznosításának növelése, az épületek energia racionalizálása.*
- *A lakosság környezet/klímatudatosságának fokozása*

C4. P1. Önkormányzati intézmények energetikai korszerűsítése

Az Önkormányzat igyekszik minél inkább beépíteni a fejlesztési elképzeléseibe a zöld, fenntarthatósági szemléletet. Ennek a szemléletnek középtávú tervek szerint a városüzemeltetésben is meg kell jelennie. Az Önkormányzat vizsgálja annak lehetőségét, hogy a közintézmények energiaellátását milyen módon lehet megújuló energiaforrásokkal biztosítani, a helyi közvilágítást hogyan lehet energia-hatékonyabbá tenni, illetve milyen forrásokat lehet szerezni épületek energiaracionalizálására.

C4. P2. A lakosság környezet- és klímatudatosságának fokozása

A környezettudatosság nem csak beruházásokat jelent, hanem a mindennapi életünknek is részévé tehető, akár szűkebb lakóhelyünkön, akár tágabb lakókörnyezetünkben. Az Önkormányzat a jövőben nagyobb hangsúly kíván fektetni a lakossági környezettudatos szemléletváltás elősegítésére. Ennek a programnak a része a magántulajdonú lakásállomány energetikai korszerűsítésének ösztönzése. Az Önkormányzat támogatja, azokat a programokat, amik a lakossági hulladék újrahasznosítását célozzák. Az Önkormányzat növelni kívánja a szelektív hulladékgyűjtés volumenét, illetve támogatja az otthoni komposztálást.

C4. Tervezett kiemelt fejlesztések

Klímastratégia kidolgozása

- **Helyszín:** város egésze
 - **Tervezett időpont:** 2019.
 - **Fejlesztés rövid ismertetése:** klímavizsgálatok, elemzések, klímastratégia összeállítása, a megvalósítási terv és ütemezés, szükséges intézkedések kidolgozása.
-

IV. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI

1. A MEGVALÓSÍTÁS INTÉZMÉNYRENDSZERE

Az intézményrendszert az alábbi szereplők alkotják:

Az Önkormányzat a városfejlesztések és az akcióterületi tervek megvalósításának alapvető letéteményese. Az Önkormányzat dönt a pályázatok tartalmáról, az önrész vállalásáról, a támogatási szerződések megkötéséről és a konkrét (műszaki, megvalósítási) tervek elkészítéséről.

Feladata a fejlesztések aktív és passzív résztvevőinek (megvalósításban résztvevők, ill. a megvalósítás „haszonélvezői” a lakosság és a gazdasági/társadalmi szereplők) integrálása is. A Polgármesteri Hivatalon belül az alábbi osztályok szerepe meghatározó a megvalósítás során:

- o Városfejlesztési- és Üzemeltetési Osztály
- o Pénzügyi Osztály
- o Intézményirányítási- és Szociális Osztály

A hivatal dolgozói az elmúlt 10 évben összességében közel 9 milliárd Ft nagyságrendű fejlesztéseket valósítottak meg, melynek során elsajátították a projektmenedzsment alapjait.

A város vezetése az EU 2014-2020 tervezési, megvalósítási ciklusához, valamint a megtervezett projektekhez és az új kihívásokhoz igazodva ez évben hozta létre a Városfejlesztési- és Üzemeltetési Osztályát. Az osztály több projekt megvalósításban tapasztalatot szerzett szakemberrel rendelkezik.

A **külső szervezeteket** a hatóságok, a szakértők, a civil szféra szereplői, a piaci szereplők és az intézmények alkotják, akik egyben a megvalósítás aktív résztvevőinek egyik csoportját képez(het)ik.

A **Polgármesteri Hivatal** részben, mint az önkormányzati feladatok előkészítésének és végrehajtásának egyik szervezete, illetve részben, mint külső szervezet, hatósággént jelenik meg a megvalósításban.

A **Városfejlesztő Társaság** az akcióterület(ek)en tervezett városfejlesztési akció végrehajtására kialakult, Európában és Magyarországon egyaránt bevált szervezeti eszköz, hidat alkotva a megvalósítás során az egyes szereplők között.

2. A MEGVALÓSÍTÁS INTÉZMÉNYRENDSZERE

A városfejlesztő társaság az önkormányzat szervezeti eszköze komplex városfejlesztési elképzelések megvalósítására.

1. Városfejlesztő társaság céljai:

- tőke koordináció (önkormányzati önerő csökkentése, működő tőke bevonása)
- a működő tőke beruházásainak segítése (hatósági eljárás, hitelkonstrukciók)
- a versenyszféra igényeinek felderítése
- a bevonás (partnerség) intézményesítése (érintett civil szervezetek, gazdasági szereplők és további intézmények, a lakosság bevonása)
- a projektek megvalósításában való részvétel
- a projekt nyereségorientáltsága

2. A Városfejlesztő társaság feladatai, tevékenysége:

- közreműködik a projekt helyzetelemzés elkészítésében
- előzetes akcióterületi terv elkészítése során számba veszi a lehetséges eszközöket (külső partnerek, műszaki és humán infrastruktúra, pénzeszköz)
- közreműködik a döntés előkészítésben
- elkészíti az egyes pályázatokat/ közreműködik a pályázatok elkészítésében

- a projekt tervezés munkafázisában meghatározza a szükséges eszközöket (humán infrastruktúra, műszaki infrastruktúra, forrásösszetétel)
- közreműködik a projekt kivitelezés műszaki megvalósításában
- ellátja a projektmenedzseri feladatokat
- akcióterületen belüli működő tőke általi beruházások ösztönzése és koordinálása
- projekt cégek létrehozásának ösztönzése
- segíti a működő tőke beruházást a hatósági eljárásban
- feltérképezi az önerőt kiváltó pénzforrásokat
- nyilvánosságot biztosít az egyes fejlesztési dokumentumoknak (ITS és akcióterületi terv)
- gazdaságfejlesztési marketing tevékenységet végez
- a versenyszféra igényeinek felmérése, a piaci szereplők és az önkormányzati sféra közötti közvetítés

A városfejlesztő társasággal szembeni bizalmatlanság ellensúlyozására, és legalitása, illetve elfogadottsága erősítése érdekében célszerű előírni a városfejlesztő társaság számára a szerződésben a fejlesztési programok megvalósításának nyomon követését. Ennek érdekében célszerű félévenként beszámolnia a közgyűlésnek a kitűzött projektcélokkal összehasonlítva a megvalósult eredményekről, a felmerült problémákról, a pénzügyi előrehaladásról, lehetséges kockázatokról, illetve a projekttervben szükséges pl. ütemezési módosításokról. Ezentúl természetesen minden évben a városfejlesztő társaság terjeszti a közgyűlés elé jóváhagyásra az akcióterületi terv előző évben végrehajtott szakaszát és a következő évre eső aktualizált részét.

3. A gazdasági társaság

A városfejlesztő társaság gazdasági társaságként működik, mert ez a szervezeti forma ösztönzi a szervezet vezetését garantáltan a hatékony gazdálkodásra.

Optimális formája a vegyes tulajdonú gazdasági társaság.

A vegyes tulajdon ebben az összefüggésben azt jelenti, hogy a többségi tulajdonos önkormányzat, aki kisebbségi tulajdonosként olyan külső partnereket (közsféra egyes szereplői, bankok, szakmai szervezetek) vonhat be a társaságba, akik általánosan érdekeltek a kijelölt városfejlesztési akcióterületeken végrehajtásra kerülő városfejlesztési akciók megvalósításában. Természetesen a külső partner kiválasztásában fontos szempont, hogy ezáltal a külső partner a projekt megvalósításából ne legyen kizárva (pl. közbeszerzési törvény szerinti összeférhetetlenségi szabályok).

A városfejlesztő társaság optimális formája a tulajdonosi szerkezet szempontjából a vegyes tulajdonú forma, amihez a gazdasági társaságok elvileg lehetséges jogi formái közül a zártkörűen működő részvénytársaság tudja biztosítani a megfelelő szervezeti és működési feltételek lehetőségét.

2. FENNTARTHATÓ GAZDÁLKODÁS

Pásztó önkormányzatának általános fejlesztési elképzelései a költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével az önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják. A megfelelő adópolitika mellett Pásztó önkormányzata ésszerű ingatlangazdálkodással képes a város pénzügyi stabilitását fenntartani.

3. JAVASLAT A VÁLTOZÁSOK NYOMONKÖVETÉSÉRE, A FELÜLVIZSGÁLAT RENDJÉRE

A településfejlesztés számos olyan feltevésen alapszik, amelyek a jelenlegi információk birtokában helyesnek és megalapozottnak tűnnek, s így okkal alapozhatjuk rájuk a fejlesztési célokat és az azok elérése érdekében hozott intézkedéseket. Ugyanakkor részint az információk hiányos jellege miatt (pl.: pályázati feltételek rendelkezésre állása), részint a külső és a belső környezet (pl. gazdasági, szabályozási környezet) folytonos változásai miatt a célok teljesülése, az elvárt eredmények és hatások létrejötte nem tekinthető automatikusnak. A hatásmechanizmusokat számos olyan tényező befolyásolja, amit jelenleg nem vagy csak hiányosan ismerünk, illetve amelyek befolyásolhatósága a koncepció megvalósítását menedzselő szervezet számára erősen korlátozott.

Mindezekből adódóan a koncepció sikeres megvalósítása elképzelhetetlen egy olyan visszacsatolási mechanizmus nélkül, amely alapján a koncepció-alkotási folyamat minden pontján újból és újból beavathozhatunk, elvégezve a szükséges korrekciókat. E visszacsatolást a monitoring rendszer biztosítja. Alapja a megvalósításra vonatkozó folyamatos adatgyűjtés, információgyűjtés, ami alapján ellenőrizni tudjuk, hogy a kitűzött célok irányába haladnak-e a folyamatok, várható-e a tervezett hatások elérése. Ha ennek során kiderül, hogy a szándékoktól eltérően haladnak a folyamatok, s a célok várhatóan nem, vagy csak részben teljesülnek, akkor a monitoring rendszer feltárja az eltérés okait is, s ezzel lehetőséget teremt a döntéshozók számára, hogy beavathozzanak a folyamatokba. Az eltérés jellegétől és mértékétől függ a szükséges korrekciós intézkedés, pl. módosítani szükséges a tevékenységek menetét, a koncepció végrehajtásának mikéntjét, a szervezeti kereteket, a feladatokhoz rendelt erőforrásokat. Ha a korrekció a meglévő tervek keretein belül nem végezhető el, akkor a tervek, de végső soron a fejlesztési célok korrekciójára is sor kerülhet.

E logikából következik, hogy a monitoring rendszer elsődlegesen a koncepcióért felelős menedzsmet eszköze a megvalósítás kontrolljában, ami csak akkor tölti be funkcióját, ha azt folyamatosan működtetik.

Monitoringhoz kapcsolódó tevékenységek:

- Évenkénti rendszerességgel meg kell vizsgálni, hogy milyen lépések történtek a koncepció célkitűzéseinek elérésére. Eltérés esetén be kell avatkozni, a kívánt cél elérése érdekében módosítani kell a meghatározott intézkedéseket.
- A fejlesztési koncepció felülvizsgálata, aktualizálása tízévenként szükséges, az elkészült felmérések, legfrissebb statisztikai adatok, egyéb új információk ismerete, illetve a koncepció megvalósulási folyamataiból levonható következtetések alapján.
- Figyelemmel kell kísérni a külső környezet változásait, amellyel szükség esetén összhangba kell hozni a célkitűzéseket, illetve azok megvalósulási eszközeit.
- Ki kell értékelni a már végrehajtott feladatok eredményeit, különös tekintettel a pályázati úton megvalósított fejlesztések pénzügyi és fizikai megvalósulására.
- A koherencia vizsgálata az integrált településfejlesztési stratégiával.
- A településfejlesztési feladatok teljesítéséről a közmeghallgatáson a polgármester évente beszámolót tart a település polgárainak. A közvélemény folyamatos tájékoztatása a helyi sajtón keresztül, illetve a helyben szokásos módon, a település honlapon és a hirdetőtáblákon elhelyezett közlemények útján valósul meg.